

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 43767**Nom:** Cures familiars i noves tecnologies**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2170 - Màster Universitari en Benestar Social: Intervenció Familiar	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre, Primer quadrimestre
2279 - Màster Universitari en Benestar Social: Intervenció Familiar	Facultat de Ciències Socials	1	Segon quadrimestre, Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2170 - Màster Universitari en Benestar Social: Intervenció Familiar	Cures familiars i noves tecnologies	OBLIGATÒRIA
2279 - Màster Universitari en Benestar Social: Intervenció Familiar	Cuidados familiares y nuevas tecnologías	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

RODENAS RIGLA FRANCISCO JOSE

RESUM

L'assignatura "Cures familiars i noves tecnologies" de 6 crèdits ECTS permetrà als / les estudiants conèixer eines tecnologies i noves metodologies per respondre a les necessitats de cures de llarga durada des de l'àmbit familiar. En la docència d'aquesta assignatura participen professors / es dels departaments de Treball Social i Serveis Socials, Infermeria i Enginyeria Electrònica de la Universitat de València.

L'assignatura s'estructura en 3 unitats temàtiques. A la primera, s'analitzen les eines que permeten realitzar una valoració integral de les necessitats de cura en l'àmbit familiar, considerant diferents factors de salut i qualitat vida, i es connecta amb les metodologies de gestió de casos, com a punt de partida per a la elaboració d'itineraris d'atencions individuals, progressius i continuats, i la coordinació de serveis sanitaris i socials en una única cartera de serveis. A la segona unitat s'estudia el procés d'intervenció, partint del pla

de cures, i el disseny de la visita domiciliària, al qual s'incorporen conceptes com 'seguretat del pacient', bioètica o mort digna. La tercera unitat se centra en les solucions reals de les TICs aplicades a les cures de llarga durada. La nova llar digital, que s'estén més enllà del concepte de domòtica, o la telemedicina permeten oferir solucions per a la cura de pacients amb necessitats especials, com poden ser malalts crònics o persones grans. Després d'avaluar els beneficis i problemes, des del punt de vista social i bioètic, que poden tenir aquests grups de persones, es passa a una revisió pràctica de dispositius i tecnologies comercials que poden ajudar a millorar la seva salut i qualitat de vida.

En acabar l'assignatura els / les estudiants tindran els coneixements necessaris per respondre a les necessitats de cures de llarga durada d'aquelles persones que són ateses des de l'àmbit familiar.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es requereixen.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Actualitzar i provar de manera rigorosa i sistemàtica els coneixements adquirits, i tenir capacitat de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts, dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'àrea d'estudi.

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi, així com transferint el coneixement a noves situacions.

Actuar amb autonomia en l'aprenentatge, prenent decisions fonamentades en diferents contextos, emetent judicis sobre la base de l'experimentació i l'anàlisi i transferint el coneixement a noves situacions.

Aplicar els codis deontològics sobre les implicacions ètiques de l'ús de les noves tecnologies en el context del treball social amb famílies, menors, joves, així com en allò que es refereix a l'atenció familiar a persones que requereixen cures.

Aplicar fonts de documentació científica i professional, considerant l'ús de les noves tecnologies.

Aplicar models, mètodes i tècniques del treball social en la intervenció amb persones, grups, famílies i comunitats, en la resolució de problemes en contextos multidisciplinaris i complexos.

Cercar i seleccionar informació en bases de dades i documents de caràcter científic i professional vinculats amb la intervenció familiar i tenir capacitat per a sintetitzar-la i interpretar-la.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Comprendre les implicacions ètiques de la investigació o de la sistematització de la pràctica.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Conèixer i comprendre, des del propi àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe, gènere i altres eixos de discriminació en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències en el disseny de solucions i resolució de problemes, i c

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint en compte com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint en compte com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.

Crear i liderar equips de treball que contribuïsquen a la millora i al desenvolupament col·lectiu de la intervenció familiar.

Defensar els coneixements que afavorisquen el desenvolupament d'enfocaments originals des de l'acció social en l'àmbit familiar, dels menors, joves, i en l'atenció familiar a persones que requereixen cures.

Definir eixides professionals i jaciments d'ocupació vinculats amb el treball social amb famílies, menors, joves i persones que requereixen cures.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Descriure les estratègies de difusió i transferència dels resultats de la investigació i de la sistematització de la pràctica del treball social amb famílies, menors, joves i en l'atenció familiar a persones que requereixen cures.

Desenvolupar la capacitat d'iniciativa, pensament crític i creativitat.

Determinar les implicacions ètiques derivades de la intervenció del treball social en l'àmbit familiar, dels menors, joves i en l'atenció familiar a persones que requereixen cures.

Dissenyar i desenvolupar processos d'investigació aplicada i sistematització de la pràctica professional del treball social en l'àmbit familiar, aplicant els mètodes i tècniques d'investigació adequats per a generar coneixement útil en l'àmbit de la inter

Dissenyar intervencions individualitzades adaptades a cada realitat.

Elaborar estratègies d'intervenció que puguen implicar els membres de la família, al sistema familiar, i a la xarxa de relacions de la família.

Establir la perspectiva de gènere en els processos d'intervenció i investigació en el context del treball social.

Formular projectes d'investigació i/o intervenció des del treball social en l'àmbit familiar, dels menors, joves i en l'atenció familiar a persones que requereixen cures.

Gestionar i coordinar les diferents respostes que han d'oferir-se en cada situació individual.

Identificar els reptes emergents des del treball social en l'àmbit familiar, dels menors, joves i en l'atenció familiar a persones que requereixen cures.

Identificar les necessitats de la producció de coneixement en la praxi del treball social amb famílies, menors, joves i en l'atenció familiar a persones que requereixen cures.

Integrar els models i tècniques d'investigació actuals en els diferents nivells d'intervenció vinculats amb l'àmbit familiar.

Organitzar els processos d'intervenció vinculats a l'acció social en l'àmbit familiar, dels menors, joves, i en l'atenció familiar a persones que requereixen cures, en la comunitat i en altres contextos.

Prioritzar la intervenció en la complexitat i la diversitat de formes de vida i de vincles en les famílies.

Prioritzar la intervenció social familiar, amb col·lectius i comunitats, basada en les metodologies narratives.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a donar resposta a les diverses necessitats professionals i socials.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a donar resposta a les diverses necessitats professionals i socials.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdrida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber comunicar les seues conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Saber interpretar els resultats derivats d'anàlisis de dades quantitatives i qualitatives en estudis amb famílies, adolescents i joves.

Saber orientar en situacions de conflicte i crisi. Fer possible el procés d'identificació de problemes, i reconstrucció subjectiva i col·lectiva de situacions i processos que generen sofriment o dificultats significatives a les famílies.

Ser capaços d'accedir a ferramentes d'informació en altres àrees del coneixement i utilitzar-les apropiadament.

Tindre capacitat d'anàlisi i reflexió sobre situacions, problemes i necessitats socials que encierran/constituyen dilemes ètics.

Treballar en equips multidisciplinaris reproduint contextos reals vinculats amb el benestar social i la intervenció familiar, aportant i coordinant els propis coneixements amb els de professionals d'altres àrees, des d'una posició crítica amb caràcter constructiu.

Utilitzar les estratègies de difusió i transferència dels resultats de la investigació i de la sistematització de la pràctica del treball social en l'àmbit del treball social amb famílies, menors, joves, així com en l'atenció familiar a persones que reque

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Valoració i gestió de casos

-Valoració Integral. Coneixement dels sistemes de valoració integral i multidisciplinar de persones en situacions de dependència o malaltia crònica, i el seu entorn familiar, amb l'objecte de promoure la seva independència i autonomia.

-Gestió de casos i coordinació sociosanitària. Models teòrics i perfil professional del gestor de casos, en el marc de l'atenció a les persones en situació de dependència i / o malaltia crònica. La intervenció professional i l'ús adequat de les bones pràctiques.

2. Pla d'intervenció (manteniment / prevenció, rehabilitació, mort digna)

- Procés d'intervenció social i d'atenció integral de la salut dirigit a persones que requereixen cures de llarga durada i les seves famílies. El debat bioètic i l'ètica de la cura, dret a la informació i la confidencialitat.

- Prevenció i atenció integral en el domicili, la visita domiciliària (tècnica i procés), detecció i control de riscos.

- L'acompanyament en el final de la vida, procés d'elaboració del dol i gestió de situacions difícils. Vivències i reaccions davant pèrdues significatives, la competència emocional com a clau per a l'acompanyament a persones dependents.

- LLAR DIGITAL I SOCIETAT DIGITAL. Definicions: e-salut, telecuidat, telemedicina. Antecedents. Necessitats. Estudi del mercat de la Llar Digital: tendències i barreres, consumidors, agents, normatives. Previsions i tendències de futur. Història de la telemedicina. Beneficis i limitacions. Context sanitari i socioeconòmic. Usuaris i actors. e-inclusió. Filosofia de la vida independent.

- PRODUCTES COMERCIALS I SISTEMES PROPIETARIS. Panorama general. Sistemes per a serveis bàsics, Sistemes d'altres prestacions, Passarel·les Residencials, Interfícies d'usuari, Inmòtica, Productes per a serveis específics i uns altres. Connectivitat embeguda. Xarxes d'Àrea Corporal. Xarxes d'Àrea Personal.

3. Cures a casa.: sht & teleheath

- LLAR DIGITAL I SOCIETAT DIGITAL. Definicions: e-salut, telecuidat, telemedicina. Antecedents. Necessitats. Estudi del mercat de la Llar Digital: tendències i barreres, consumidors, agents, normatives. Previsions i tendències de futur. Història de la telemedicina. Beneficis i limitacions. Context sanitari i socioeconòmic. Usuaris i actors. e-inclusió. Filosofia de la vida independent. Tecnologies de connectivitat per al seu ús en e-salut: WiFi, UMTS, GPRS, ADSL, Zigbee, Bluetooth,...
- SERVEIS D'ASSISTÈNCIA DOMICILIÀRIA. Telemonitorització. Gestió de malalties. Hospitalització a domicili. Elements maquinari/programari en telemedicina. Dispositius de telemonitorització. Integració d'equips mèdics. Gestió integral dels processos assistencials per a persones amb condicions cròniques.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	7,00
Teoria	46,00
Altres activitats	7,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	45,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	105,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia utilitzada per al desenvolupament dels continguts serà la següent:

- Lliçó magistral participativa (MD1).
- Discussió d'articles i altres lectures (MD2).
- Resolució de casos pràctics (MD3).
- Debat o discussió dirigida (MD4).

- Grup de treball (MD5).
- Recerca i anàlisi de documentació (MD6).

AVALUACIÓ

L'assistència a les classes és un requisit indispensable per a ser avaluat, havent cobrir-se un mínim percentual de sessions (90%). Per sota d'aquest mínim, i excepte causes justificades, l'estudiant/a no serà avaluat. Pes sobre la nota final: 10% (ES1).

L'avaluació de l'aprenentatge dels coneixements es realitzarà a través de: a) l'observació i registre de les actituds/participació de los/las estudiants en el desenrotllament de les tasques i activitats relacionades amb les competències (SE2) , i b) l'elaboració d'un treball o memòria individual (SE5) . El primer d'ells s'avaluarà a través de tasques grupals o individuals, no recuperables, realitzades dins de les sessions presencials; el pes sobre la nota final és del 15%. Per a poder avaluar estes tasques el/la estudiant ha d'haver assistit com a mínim al 90% de les sessions, si no es complix este criteri no s'avaluaran. Finalment, el treball o memòria individual tindrà un pes sobre la nota final del 75%. Els treballs s'entregaran en format electrònic, a través de l'aula virtual, i la data límit d'entrega serà el dia fixat en el calendari del Màster.

en el calendari del Màster.

BIBLIOGRAFIA

- Garcés J, Carretero S, Ródenas F. Readings of the social sustainability theory. Valencia: Tirant lo Blanch; 2011. 223 p
- Garcés J, Carretero S, Ródenas F. y Sanjosé V. La sobrecarga de cuidadoras de personas dependientes: propuestas de intervención psicosocial. Valencia: Tirant lo Blanch, 2006.
- Serrano Aguilar, P., Yanes López, V. Guía de diseño, evaluación e implantación de servicios de salud basados en telemedicina / Publicació [Santa Cruz de Tenerife] : Consejería de Sanidad del Gobierno de Canarias, D.L. 2009
- Márquez Peláez, Sergio: Telemedicina en el seguimiento de enfermedades crónicas : diabetes mellitus : revisión sistemática de literatura y evaluación económica, Sevilla, Agencia de Evaluación de Tecnologías Sanitarias de Andalucía, D. L. , 2008.
- Constantinos. Phellas (ed.) Aging in European Societies: Healthy Aging in Europe, Volumen 6 de International perspectives on aging. Springer, 2013
- Alfaro, M; Bonis, J; Bravo, R; Fluiters, E; Minué, S. Nuevas tecnologías en atención primaria: personas, máquinas, historias y redes. Informe SESPAS 2012. Gac Sanit.2012; 26(Supl.1) :107-

12

- Cotel J C, Gené J, Peya M. Atención domiciliaria. Organización y práctica. Barcelona: Masson. 2003
- Camps, V. (2011): El valor y el ejercicio del cuidado cap. 17; en: Libro Blanco del Envejecimiento Activo. IMSERSO. Madrid.
- Garcés, J., Rodenas, F. and Teija, H. Converging Methods to Link Social and Health Care Systems and Informal Care - Confronting Nordic and Mediterranean Approaches; Chapter 5 (p. 100-117) in Liechsenring, K, J. Bilings, H. Nies (eds.). Long term care in Europe. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2013
- De la Fuente Robles, Y. M^a (coord.) Situaciones de dependencia y derecho a la autonomía. Alianza Editorial. Madrid, 2009
- Esping-Andersen, G. y Palier, B. Los tres grandes retos del Estado del Bienestar. Barcelona. Ariel, 2010
- Gil Calvo, E. El poder gris. Una nueva forma de entender la vejez. Mondadori. Barcelona, 2003
- Heath I. Ayudar a morir. Katz Editores. Madrid, 2008
- Carretero S, Garcés J, Ródenas F. Evaluation of the home help service and its impact on the informal caregiver's burden of dependent elders. Int J Geriatr Psychiatry. 2006; 22: 738-749
- Andrew E. Scharlach, Kazumi Hoshino (editors) Healthy Aging in Sociocultural Context, Volumen 81 de Routledge Advances in Sociology Series. Routledge, 2013
- Sánchez García AM, Mazarrasa Alverar L, Merelles Tormo A: La evolución del modelo sanitario español y sus repercusiones en la profesión de enfermería. En: Mazarrasa Alverar L et al.: Salud Pública y Enfermería Comunitaria. Colección Enfermería Profesional. Tomo I. Ed. McGraw-Hill/Interamericana. Madrid. 2003.
- Sanchez García AM.; Merelles Tormo A. Análisis de la situación de salud en una comunidad: una propuesta de investigación acción participativa (Capítulo 7). En: Mazarrasa, Germán, Sánchez M, Sánchez G, Merelles, Aparicio. Salud Pública y Enfermería Comunitaria. Colección Enfermería Profesional. Tomo I. Madrid: McGraw-Hill/Interamericana; 2003.
- Corrales-Nevado, D.; Alonso-Babarro, A; Rodríguez-Lozano, MA. Continuidad de cuidados, innovación y redefinición de papeles profesionales en la atención a pacientes crónicos y

terminales. Informe SESPAS 2012. Gac Sanit.2012; 26(Supl.1) :63-8.

- Jiménez-Martína, S.; Vilaplana Prietob, C. La interacción del sistema social y el sanitario. Informe SESPAS 2012. Gac Sanit.2012:26(5):124-133.
- López Martínez J, Crespo López M. Guía para Cuidadores de Personas Mayores en el hogar. Cómo mantener su bienestar. Colección Manuales y Guías. Serie Dependencia. Madrid: Ministerio de Educación, Política Social y Deporte. Secretaría de Estado de Política social. IMSERSO. 2008.
- IMSERSO. Libro blanco de la coordinación sociosanitaria en España. Madrid. Dirección General de la Agencia de Calidad del Sistema Nacional de Salud. Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad. [Citado 20 marzo 2011]. Disponible en <http://www.imsersomayores.csic.es/documentos/documentos/mpsi-libroblancosanidad-01.pdf>.
- Beaver, M.L. y Miller, D. A. (1998), La práctica clínica del Trabajo Social con las Personas Mayores. Paídos. Barcelona. ISBN 844930511X
- Rocío Fernandez Ballesteros (Directora). Gerontología social Publicació Madrid : Pirámide, 2000
- Ródenas F, Garcés J, Carretero S, et al. Case management method applied to older adults in the primary care centres in Burjassot (Valencian Region, Spain). Eur J Ageing. 2008; 5: 57-66. - Munuera Gómez, M. p. (2016). El impacto de las nuevas tecnologías (TICs) en discapacidad y envejecimiento activo. Valencia. Tirant humanidades.
- Ródenas-Rigla, F; Fombuena-Valero, J; Pérez-Cosín, JV. (eds) (2017). Bienestar Social: Intervención Familiar. Valencia: Tirant Humanidades.